

partibus constant, narratione, supplicatione, et conclusione, *ib.* Rescriptum, an habeat vim legis, *ib.* Facit jus inter partes, *ib.* Rescriptum large acceptum comprehendit sub se privilegium, beneficium, mandatum, ac rescriptum proprie dictum, 218. Rescriptum proprie, quid, et quomodo differat ab aliis enumeratis, *ib.* Rescriptum, quotuplex sit, 219. Rescriptum contra legem, præter legem, et secundum legem, quid, *ib.* Et quomodo sumatur in rubrica tituli de Rescriptis, *ib.* Rescriptum contra jus non valet, quomodo intelligendum, *ib.* Rescripta justitiæ, seu ad lites, et rescripta gratiæ, seu ad beneficium, quid, *ib.* Rescriptum mixtum, quid, 220. In dubio rescriptum præsumitur justitiæ, et non gratiæ, *ib.* Rescriptum impetrare potest, qui expresse a jure non prohibetur, *ib.* Rescriptum an possit impetrare servi, 221. Hæretici, *ib.* Excommunicati, *ib.* Saltem per procuratorem, *ib.* Rescriptum ab excommunicato impetratum, ar sit ipso jure nullum, vel duntaxat ope exceptionis, 222. Quid juris, si post impetratum rescriptum ac durante lite, impetrator ejus incida in excommunicationem, 223. Rescriptum ab excommunicato impetratum est nullum, licet excommunicatio sit occulta, excommunicatus non vitandus, *ib.* Rescriptum an quis possit impetrare pro alio absque ejus speciali mandato, 224. Quid de stylo moderno curiæ Romanæ dicendum, 225.

Rescriptum vitiat manifestus error latinitatis, 255. Dummodo error ille non sit omnino levis, *ib.* Nec aliunde appareat de veritate litterarum apostolicarum, *ib.* Rescripta an vitentur per errorem in nomine, vel pronomine, *ib.* Aut per errorem in nomine diœcesis, 256. Rescriptum, an et quando vitietur per rasuram, 257. Vide supra *Rasura*. Rescriptum lite pendente impetratum censetur subreptitium non facta mentione de ea, II, 453. Rescriptum post causam delegatis commissam impetratum, potest nullitatis argui, tum ex vitio subreptionis, tum ex vitio attentati post lites pendentiæ, *ib.* Rescriptum Papæ si videatur prava suggestione obtentum, quid agendum, III, 137. Rescripto renuntiare, an quis possit, I, 265. Et quid, si emanaverit motu proprio principis ad privatam alicujus utilitatem, *ib.* Vel contineat favorem plurium, *ib.* Rescripto justitiæ an quis possit renuntiare, etiam invito adversario, *ib.* Rescripta qualiter revocentur, 266.

Rescripta intra quod tempus sint præsentanda, I, 225. Rescripta justitiæ, et rescripta gratiæ, an sint perpetua, *ib.* et 226. Circa præsentationem rescriptorum ad beneficia, quid disponant concordata Germanica, 226. In rescriptis gratiæ attenditur tempus *datae*: in rescriptis justitiæ tempus *præsentatae*, 227. Idque exemplificatur varie, *ib.* In ordine ad quos effectus in rescriptis attendatur tempus *præsentatae*, vel tempus *datae*, 228 et 229. Motus proprius purgat subreptionem

rescripti, *ib.* Ex pluribus rescriptis justitiæ, quodnam sit præferendum, *ib.* Secundum rescriptum justitiæ absque mentione prioris impetraturæ, non est ipso jure nullum sed ope exceptionis annullandum, 231. Rescriptum beneficiale quodnam prævaleat, si diversa a duobus rescripta super beneficio in eadem ecclesia sibi conferendo impetrantur, 232. Referuntur varii casus, et distinctiones circa hoc, 234. Quid dicendum de aliis rescriptis gratiosis, et quodnam eorum sit præferendum si plura a diversis fuerint impetrata circa idem, 235. Ob rescriptum principis nequit revocari transactio, II, 76. Rescripta justitiæ, an morte concedentis superveniente expirent, I, 259. Ea expirant tunc re integra, licet delegatus ignoret mortem delegantis, *ib.* Dummodo non concurrat simul error communis, *ib.* Expirant etiam re integra, cessatione officii delegantis, *ib.* Non item, si hic postmodum incurrat excommunicationem, *ib.* Quandonam res desinat esse integra quoad propositum est celebris quæstio, 260. Vide supra *Res integra*. Rescripta gratiæ, seu ad beneficia, non expirant morte concedentis, etiam re integra, quando continent gratiam factam; secus si contineant gratiam faciendam, 262. Rescripta quæ censeantur continere gratiam factam, et quæ faciendam, 263. Rescriptum gratiæ concessum sub clausula, *Usque ad beneplacitum nostrum*, etc., expirat morte concedentis, 264. Et quid, si morte concedentis communiter ignorata procedatur ad executionem rescripti, *ib.* Rescriptum gratiosum concessum sub clausula, *Usque ad beneplacitum Sedis apostolicæ*, etc., durat perpetuo, donec revocetur, *ib.* Rescripta in *Forma pauperum*: in *Forma communi*: in *Forma dignum*: vel *ratione congrui*: in *Forma gratiosa*: Quid, III, 495.

Rescriptorum interpretatio, qualis facienda, I, 236. Rescripta justitiæ in dubio sunt interpretanda secundum jus commune, *ib.* Eaque sunt strictæ interpretationis, neque extendendæ ad casum, vel personam non expressam, 237. In rescripto justitiæ sub clausula, *Et quidam alii*, non comprehenduntur personæ digniores expressis, *ib.* Neque effrenata multitudo, *ib.* Rescripta gratiæ ad beneficia, qualiter sint interpretanda, *ib.* Rescripta ad beneficia ecclesiastica, veluti ambitiosa, sunt strictè interpretanda, 238. In rescriptis quænam clausulæ, communiter apponantur, vel saltem subintelligi debeant, 240. Forma in rescriptis præscripta necessario est observanda, 241. Nec sufficit formam per aliud æquipollens implere, *ib.* Signa colligendi, an in rescriptis quidpiam sit positum pro forma substantiali, necne, *ib.* Rescriptorum subreptio, et obreptio, quomodo committatur, 242. Rescriptum subreptitium, et obreptitium, quid, *ib.* Subreptio an, et quando vitiet rescriptum, 243. Tres regulæ abbatis circa hoc, *ib.* Capitulum, *super litteris*, de rescriptis, est clavis totius tituli, *ib.* An etiam locum habeat in rescriptis gratiæ,

et ad beneficia, atque privilegiis, 244. Per subreptionem dolosam vitatur quodlibet rescriptum in totum, *ib.* Rescriptum subreptitium an ipso jure sit nullum, vel duntaxat ope exceptionis, 246. Est distinguendum inter rescripta gratiæ, et ad beneficia, qualia ipso jure sunt nulla: et inter rescripta justitiæ, quæ vitantur duntaxat ope exceptionis, *ib.* Et ratio disparitatis inter hæc rescripta, *ib.* Subreptio contingens in una parte rescripti, habentis plures partes, an vitiet totum, *ib.* Subreptio facilius vitat rescripta gratiæ et ad beneficia, quam rescripta justitiæ: et cur, 247. Rescripta an vitentur per subreptionem, quæ contingit circa causam non motivam, sed impulsivam tantum, 248. Quid si pro impetratione rescripti plures allegentur causæ motivæ, et una earum sit falsa, 249. Taciturnitas beneficii ecclesiastici præhabiti, quantumvis modici, cur vitiet rescriptum ad novum beneficium obtinendum, 250. Quoties in rescripto exprimitur una causa, tunc ea censetur esse motiva, 251. Quid si plures allegentur in eo causæ, *ib.* De quibus mentio sit facienda in rescriptis justitiæ, 252. Ac in rescriptis beneficialibus, *ib.* Rescriptum impetratum contra consuetudinem vel statutum particularis ecclesiæ, aut loci, non valet, nisi fiat mentio hujus, *ib.* In impetratione rescriptorum, quæ generaliter sint exprimenda, 253.

RESERVATIO beneficiorum. Vide *Beneficiorum reservatio*. Reservationes mentales quid? Et quid juris de eis, IV, 41.

RESIDENTIA debet esse laboriosa, non otiosa, III, 417. Est duplex vera et ficta, 418. Spectato jure communi omnia beneficia postulant residentiam, *ib.* A qua tamen beneficia simplicia exemptuntur per generalem consuetudinem, *ib.* Episcopi, et alii beneficiati curati jure divino tenentur ad residentiam, 419. Beneficiati non curati vero jure duntaxat ecclesiastico, *ib.* Dantur beneficia ad residentiam non obligantia, 420. Juramentum de continua personali residentia quomodo intelligendum, *ib.* Non obligat in casibus jure communi exceptis, *ib.* Pœnæ clericorum non residentium, 421. Non residentes sunt imprimis citandi, et monendi, ut resideant, *ib.* Præfixo tempore si non redeant, proceditur contra eos appellatione remota, *ib.* Debet autem citatio fieri personaliter, quando scitur ubi sit, *ib.* Alioquin in ecclesia ubi beneficium existit, debet publicari edictum trinæ citationis: et quomodo, 422. Beneficiarius propter absentiam privatus beneficio debet restituere si post reditum justam probat absentiam causam, *ib.* Clericorum non residentium ordinaria pœna quæ, *ib.* Residentia episcoporum, 423. Est facienda in loco, ubi est ecclesia cathedralis, *ib.* In quo consistat, *ib.* Tenetur vi residentia ad certa munera, 424. Præsertim ad specialem pauperum et miserabilium personarum curam, *ib.* Possunt tamen episcopi singulis annis duobus, vel tribus mensibus

abesse, *ib.* Et quomodo, *ib.* Ultra tres menses non possunt abesse sine legitimis causis, 425. Et licentia Papæ, *ib.* Causæ excusantes episcopum a residentia quæ, 426. Sunt christiana charitas, *ib.* Urgens necessitas, *ib.* Debita obedientia, 427. Evidens ecclesiæ utilitas, *ib.* Vel reipublicæ, *ib.* Et quando quævis harum contingat, *ib.* Propter servitia in curia regum aut principum sæcularium non excusantur a residentia episcopi sine licentia Papæ, 428. Pœnæ episcoporum non residentium quæ, *ib.* Non residentes non faciunt fructus suos, *ib.* Ideoque tenentur ipsos restituere, *ib.* Privantur episcopatu, *ib.* Et quomodo, 429.

Residentia canonicorum, 440. Canonici cathedrales, et collegiati tenentur ita residere, ut non possint ultra tres menses singulis annis abesse, *ib.* Nec satisfaciunt, nisi cantent in choro, cæteraque officia personaliter peragant, 441. Rigor tamen iste non ubique est usu receptus, *ib.* Valetque consuetudo contraria, *ib.* De jure commune tenentur omnibus horis singulis diebus interesse, *ib.* Excepto trimestri, 442. Quo tamen trimestri non lucrantur præsentias, *ib.* Ad absentiam trium mensium non requiritur allegatio causæ, vel petitio licentiæ, *ib.* Dummodo non omnes canonici simul absint, 443. Potest episcopus ob legitimam causam dare licentiam, ut canonici absint per quatuor menses, *ib.* Ubi est specialis ecclesiæ constitutio, vel consuetudo diutius, quam per tres menses residere, tenentur ei stare canonici, *ib.* Quæ sint causæ excusantes canonicum a residentia personali, *ib.* Ex causa justa absens, non tenetur relinquere substitutum, 444. Pœnæ canonicorum non residentium quæ, *ib.* Illicite absentes canonici non tenentur restituere fructus ante sententiam condemnatoriam, *ib.* Ad incurrendum tamen privationem fructuum non opus est prævia monitione, ut resideat, *ib.* Fructus hi, quibus debeant applicari, *ib.* Episcopus pœnam privationis fructuum non potest in totum remittere; bene tamen sententiam minuere, *ib.* Canonici non residentes non statim possunt privari beneficiis, etsi intra terminum sibi præfixum non redierint, 445. Sed expectandus est lapsus trium annorum, ac servandi gradus pœnarum a concilio Tridentino præscripti, *ib.* Residentia parochorum, et aliorum curatorum, 430. Quid intelligatur per eam? Et quæ pœnæ per Tridentinum non residentibus sint impositæ, *ib.* Parochi et curati tenentur residere jure divino, *ib.* Non residentes peccant mortaliter, et tenentur ad restitutionem fructuum, *ib.* Quomodo compellendi ad residentiam, 431. Parochus non residens, an ipso jure sit privatus beneficio, *ib.* Non potest abesse per duos menses absque licentia episcopi, 432. Et quidem in scriptis obtenta, III, 432. Proponuntur, et solvuntur rationes in contrarium, *ib.* Quanto tempore parochus abesse possit de licentia episcopi, 434. Ex legitima causa potest per unum vel alterum diem

abesse sine licentia ordinarii, *ib.* Imo per sex aut septem dies, non vero per hebdomadam, *ib.* Absens ex justa causa tenetur relinquere vicarium idoneum, 435. Sine justa causa absens peccat graviter, *ib.* Potest episcopus parochis prohibere ne ultra biduum sine licentia absint, *ib.* Ratione residentiae tenentur parochi per se, et non solummodo per capellanos exercere munera pastoralia, 436. Possunt tamen unum, vel plures habere cooperatores, dummodo etiam ipsimet aliquid praesentent, *ib.* Causae excusantes parochum a residentia, seu quod possit abesse, 437. Est inter alias christiana charitas, *ib.* Urgens necessitas, *ib.* Capitalis inimicitia, *ib.* Debata obedientia, *ib.* Evidens ecclesiae, vel reipublicae utilitas, 438. Enumerantur aliae causae, *ib.* An et quando propter grassantem pestem vel hostilem incursum excusetur parochus a residentia personali, 439. Cautelae tempore pestis a parochis, eorumque vicariis observandae, 440. Residentia clericorum simplex duntaxat beneficium habentium an obliget, 446.

Residentiae ab obligatione causae quaedam excusantes, *ib.* Inter eas est absentia studiorum causa, *ib.* Etiam in curatis, *ib.* Etiam quamdiu, et ob quale studium, *ib.* Ad hanc tamen absentiam requiruntur plures conditiones, 447. Vide licet, ut beneficiarius non sit ultra triginta annos, *ib.* Et accedat licentia episcopi, *ib.* Atque constituatur vicarius, si parochus abest, *ib.* Et absens studeat in universitate, *ib.* Theologiae vel iuri canonico, *ib.* Quoad parochos privilegium absentiae ratione studii hodie est sublatum, et quomodo, 448. Non item quoad canonicos, ac alios beneficiarios simplices, 449. Inter causas absentiae canonicorum est servitium episcopi, *ib.* Ita absentes censentur praesentes, et lucrantur fructus et quomodo, *ib.* Etiam si nunquam accedant ad ecclesiam, *ib.* Duo canonici etiam inviti compelli possunt ad inserviendum episcopo, 450. Non tamen cathedrales, sed etiam collegiati, *ib.* Idem est de aliis clericis inferioribus, exceptis tamen curatis, 451. Consuetudo non excusat a residentia, *ib.* In beneficiis curatis non excusat, *ib.* Etiam si sit immemorialis, *ib.* Bene tamen in beneficiis simplicibus, et quomodo, *ib.* An et quomodo consuetudo non residendi excuset in dignitate constitutos canonicos, 452.

Residentiam perpetuam jurans, potest in casibus a jure permissis abesse, III, 162. Residentia clericorum beneficiariorum, III, 417. Residere in ecclesia, vel praebenda quid, *ib.* Nihil aliud est, quam deservire ecclesiae in officio divino, *ib.* Existens in loco beneficii, sed nihil praestans, residet materialiter, non vero formaliter, *ib.*

RESIDERE in loco beneficii non idem est ac interesse divinis, 453.

RESIDUIS crimen quid, et quae poena illius, VI, 420.

RESIGNARE beneficium cum reservatione pensionis an, a quo et quomodo fieri possit, IV, 92.

Resignans beneficium cum reservatione pensionis reus est simoniae confidentialis, VI, 137.

RESIGNATIONES beneficiorum, etiam in favorem tertii, quomodo fieri valeant sine laesione simoniae, 163.

RESPECTUS personarum. Vide *Acceptio*.

RESPONDERE, an, et quando quis teneatur juxta mentem interrogantis, II, 501. Reus a iudice interrogatus, an teneatur respondere fatendo veritatem, 495. Vide infra *Reus an iudici*, etc. Respondere pure et simpliciter positionibus quid importet, 513. Paria sunt, non respondere, et obscure respondere, *ib.* Positionibus reponere tenentur ipsi principales, etc., *ib.* Vide supra *Positiones*.

RESPONSA prudentum, quae, I, 40.

RESPONSIONES accusatoris, vel advocati fiscali. Vide *Advocatus fiscalis*.

REIPUBLICAE graviter laesae competit beneficium restitutionis in integrum, II, 132. Vide infra *Restituere in integrum*.

RESTITUERE in integrum generatim, quid, II, 127. Restitutio in integrum strictius accepta, quid, *ib.* Haec est extraordinarium juris remedium, ac introducta in subditum, 128. Nec competit habenti actionem, *ib.* Secus, si quis solam exceptionem habeat, *ib.* Regula illa: *Habent remedium ordinarium non est tribuendum extraordinarium*, limitatur, nisi extraordinarium sit pinguis, *ib.* Ad restitutionem in integrum, quae nam requirantur, *ib.* Ad eam requiritur laesio gravis, *ib.* Et quod laesio illa gravis acciderit dolo adversarii, vel sua facilitate, etc., 129. Idque per laesum rite probetur, *ib.* Item justa causa, *ib.* Et quod actus, seu contractus ille fuerit validus, *ib.* Et quid in dubio, num contractus ille sit validus, *ib.* Forma petendae, et faciendae restitutionis in integrum, quae, *ib.* Haec non petitur jure actionis, sed implorato officio iudicis competentis, 130. Et qualis hic sit iudex competens, *ib.* Iudex minor non potest restituere contra sententiam majoris, *ib.* Restitutio in integrum debet fieri citato adversario, *ib.* Restitutio in integrum non potest peti per procuratorem sine speciali mandato, 100. Intellige, quando restitutio petitur principaliter: secus, si petatur solum incidenter, 101. Restituuntur in integrum minores, et quaeque majores, ex propria confessione graviter laesi, 480. Beneficium restitutionis in integrum competit ecclesiis minoribus, etc., adversus praescriptionem contra eos completam, III, 264.

RESTITUTIO in integrum competit minoribus, II, 130. Fallit hoc in certis casibus, 131. Beneficio restitutionis in integrum gaudent ecclesiae, monasteria, etc., *ib.* Non vero personae ecclesiasticae in suis bonis patrimonialibus; et quae ratio disparitatis, *ib.* Beneficium restitutionis, in integrum competit quibusvis locis piis, 132. Sicut et reipublicae graviter laesae, *ib.* Et principi ac universitati civitatis, castris, etc., *ib.* Imo et

collegiis, seu universitatibus studiosorum, *ib.* Majorennibus etiam competit restitutio in integrum ex clausula generali, hoc est, justa causa interveniente, 134. Causae justae restituendi majores, quae, *ib.* Differentia multiplex inter restitutionem in integrum competentem minoribus, et majoribus, *ib.* Restitutio in integrum de facto potest peti intra quadriennium, 135. Tempus quadriennii pro petenda restitutione concessi uno respectu est continuum, alio utile; idque declaratur, *ib.* Quadriennium ejusmodi in minoribus incipit currere a prima die vigesimi sexti anni inchoati, 136. Exceptis minoribus, qui veniam aetatis impetrarunt, *ib.* In majoribus, et ecclesiis, quando quadriennium illud currere incipiat, *ib.* Illud non currit ignorantibus, *ib.* Ecclesia post quadriennium, an possit aliquando petere restitutionem in integrum, *ib.* Ecclesiae competit restitutionis remedium contra contractus, et contra sententiam tum interlocutoriam, tum definitivam, 137. Sed post lapsum quadriennii non admittitur ad illud, nisi ob probatam collusionem, fraudem, vel aliam rationabilem causam, *ib.* Ut, si laesio sit valde enormis, *ib.* Aut praelatus male alienans, tanto tempore supervixerit, *ib.* Vel ecclesia laesa multas interim habuerit mutationes praelatorum, *ib.* Ecclesia potest petere restitutionem etiam adversus lapsum temporis, 438. Tum judicialis, tum extrajudicialis, *ib.* Dempto lapsu quadriennii ad petendam restitutionem concessi, *ib.* Causa restitutionis adversus lapsum temporis, finiri debet intra quadriennium, *ib.* Idemque dicendum de qualibet restitutione in integrum, *ib.* Quamvis hoc de consuetudine non servetur, 139. Ac etiam limitetur, quando non per ecclesiam, sed per iudicem, vel adversarium stat, quominus tam cito terminetur, *ib.* Restitutio in integrum adversus lapsum temporis, ad quantum tempus sit concedenda, *ib.* Duplex tempus in proposito est distinguendum, nempe tempus *intra quod*, et tempus *ad quod*, *ib.* Restitutio in integrum, in quibus causis locum habeat, vel non habeat, *ib.* An sit danda clerico, in renuntiatione beneficii ecclesiasticae graviter laeso, *ib.* Vel minori adversus professionem religiosam, 140. Vel contra propriam confessionem minoris, 141. Et in delictis, 142. Vide supra *Minorennis*.

Restitutio in integrum potest tripliciter considerari, 143. Quos effectus habeat restitutio obtinenda, sed nondum petita, *ib.* Beneficium restitutionis in integrum, etiam obtinendae, est transitorium ad haeredes, et successores universales, *ib.* Et cur non extinguatur cum persona, *ib.* Est magis reale, quam personale, *ib.* Datur tamen aliquod beneficium restitutionis in integrum, quod non transit ad haeredes, 144. Potest beneficium restitutionis cedi aliis, *ib.* Restitutio in integrum obtinenda, sed nondum petita, an etiam hunc operetur effectum, ut possessorem rei per eam avocabilis constituat in mala fide,

adeo ut fructus restituere teneatur, *ib.* Effectus restitutionis petita, sed nondum obtenta, quis, 145. Haec regulariter suspendit executionem latae sententiae, *ib.* Restitutio in integrum quoad effectum suspendendi executionem sententiae, aequiparatur appellationi, *ib.* Restitutionis obtenta effectus principalis est, quod per eam unusquisque integrum jus suum recipiat, 146. Etiam istud intelligendo, de eo, contra quem impetratur; idque varie exemplificatur, *ib.* Utrum obtenta in integrum restitutione, v. g. fundi, etiam fructus ejus sint restituendi, *ib.* Restitutio in integrum concessa minori, an etiam possit majori communem causam cum eo habenti, 148. Saltem, quando haec individua, *ib.* Restitutio rei male extractae. Vide *Rei male extractae restitutio*. Restitutio simonace acceptorum. Vide *Simoniacae acceptorum restitutio*. Restitutio ab haeredibus facta an et quando juvet defunctum, VII, 29. Restitutio in integrum minori concessum, 51.

Restitutionis in integrum beneficium semel denegatum, non est ecclesiae, vel minori in alio iudicio concedendum, II, 132. Nisi nova causa emergat, 133. Potest tamen ecclesia, vel minor, restitui ad jus appellandi a sententia denegatae restitutionis, *ib.* Minor laesus potest contra alium minorem petere restitutionem in integrum, *ib.* Sicut et ecclesia contra aliam ecclesiam, *ib.* Solvitur instantia, *ib.* Restitutionis verba venit omnis utilitas actoris, VII, 29. Si reddi potest et non redditur, non agitur poenitentia, sed fingitur, *ib.* A restitutione excusantes causae, 30. Restitutionis in integrum privilegium transit ad haeredes, 34. Restitutiones in integrum postulatio ab ecclesia contra laicum facta, recensentur inter causas mixti fori, II, 228. Restitutio in integrum adversus omissas probationes, an, et qualiter competat ecclesiae, vel minori, 543. An restituatur etiam contra aliam ecclesiam, vel minorem, *ib.* An pariter possit restitui ad productionem testium post publicationem attestationum, *ib.* Quae conditiones ad restitutionem in integrum propter omissas probationes requirantur, 544. An sit necesse, probare laesionem, *ib.* Utrum ecclesia, vel minor, adversus omissam probationem in una eademque causa saepius in integrum restitui possit, *ib.*

RESTRICTIO mentalis, quae, II, 502. Referuntur, tres propositiones Innocentii XI quibus damnantur restrictiones, 501.

RETORTIO injuriarum in utroque foro licita est, 545. Si fiat cum moderamine inculpatae tutelae, *ib.* Et in continenti, *ib.* Potest etiam subinde fieri post intervallum, 545.

RETRACTARI non debet factum legitime, etc., Vide *Factum*.

RETRACTUS quid, et quotuplex, IV, 203. Alius conventionalis, *ib.* Alius legalis, scriptus, et consuetudinarius, *ib.* Retractus propter dominium directum competit domino emphyteusis, et feudi, *ib.* Retractus ratione crediti quid, et cui compe-

fat, *ib.* Ratione communionis et societatis quid, *ib.* Retractus ratione territorii quid, *ib.* Retractus ratione sanguinis, seu gentilitius, quid, *ib.* Retractus competens fisco ratione metallorum, *ib.* Quinam retractus de jure adhuc valeant, *ib.* Et qui non, 204. In Germania valet retractus gentilitius seu jure sanguinis, *ib.* Sola bona immobilia retrahi possunt, *ib.* Legitime retrahere volens, debet una cum expensis dare totum pretium a priore emptore sine dolo oblatum, *ib.* Elsi malus justo sit, *ib.* Item debet emptori refundere factas interea in rem impensas necessarias, et utiles, non item voluptuarias, 205. Dabet intra annum, et diem retrahere, *ib.* Idque suo non alterius nomine aut commodo, *ib.* Retrahere possunt omnes venditores consanguinei, etiam clerici, non item religiosi, *ib.* Qui proximior est sanguine, reliquos præcedit, *ib.* Si est legitimus, *ib.* Quid si plures in gradu æquales, *ib.* Potest quis renuntiare juri retractus, 206. Tacite et expresse, *ib.* Tacite quando censeatur renuntiare, *ib.* Retractus locum non habet, quando contractus est nullus, *ib.* Compendiosa collatio eorum, quæ de jure retractus, statuta Bavarie disponunt, *ib.*

REVALIDATIO matrimonii invalide contracti, V, 659. Ad eam requiritur novus consensus utriusque conjugis, *ib.* Requiritur etiam, ut pars nullitatis ignara certioretur de nullitate, *ib.* Probatur varie, *ib.* Solvitur objectio, 660. Dum ignorans certior fit de nullitate prioris matrimonii, non est necesse revelare nullitatis causam, 661. Duo securi modi, notificandi nullitatem matrimonii, *ib.* Qualiter in praxi disponendus sit ignorans nullitatem, ut ad novum matrimonium consentiat, 662. Alius modus, 663. Consensus debet dari per verba de præsentis, *ib.* Juxta aliquos sufficit notitia et consensus unius, *ib.* Probabilis tamen est, requiri utriusque notitiam et consensum novum in quovis casu, 664. Revalidatio matrimonii nullius ob impedimentum publicum de novo requirit præsentiam parochi et testium, *ib.* Secus si est occultum impedimentum, 665.

REVELARE furem, vel rem furtivam quinam teneantur, VI, 417.

REVISORIUM, unde traxerit originem, III, 306. Revisores, qui, 311. Hodie usus supplicandi propemodum ab aulis recessit, et in ejus locum successit revisio, *ib.* Revisio hujusmodi, quæ habeat specialia, *ib.* Et quomodo differat a supplicatione, et appellatione, *ib.*

REVOCATIO, ac mutatio testamenti, a quovis fieri potest, IV, 536. Dummodo in secundo testamento mentionem faciat, quod non obstante tali obligatione velit revocatum testamentum, *ib.* Qui juravit se non revocaturum testamentum, revocare illud non potest, 537. Limitatur hoc, *ib.* Quomodo revocari possit testamentum nudis verbis, *ib.* Et quomodo facto, 538. Revocatur facto, cancellatione, inductione, inussione, destructio-

ne, etc., *ib.* Quando et quomodo censeatur revocatum per deletionem unius vel plurium in testamento positorum, 539. Testamento facto revocatur per posterius, etsi non sortiatur suum effectum, *ib.* Et in priori sit institutus hæres ex *Asse*, in posteriori autem in re certa, 540. Dummodo posterius sit rite factum, *ib.* Testamentum prius solemnè revocatur, et rumpitur per posterius privilegiatum, *ib.* Ad acta datum revocatur posterius in absentia actorum erectum, 541. Specialis constitutio circa revocationem testamenti parentum inter liberos, *ib.* Practica instructio circa revocationem testamenti, *ib.* Revocatio aliarum voluntatum præter testamentum etiam fieri possunt, *ib.* Et quomodo, *ib.*

REUS captus post latam sententiam mortis potest fugere; et cur, I, 450. An in hunc finem possit vincula, et carceres perfringere, *ib.* Reus unde sic dicatur, II, 168. Reus si habeat multiplicem forum in electione actoris est, eum in quo maluerit foro convenire, 205. Reus coram incompetente iudice conventus, impune non comparet, opponendo exceptionem declinatoriam fori, *ib.* Vide supra *Forus*. Reus qui fugit, an sit remittendus ad locum delicti, 214. Vide supra *Remissio reorum*. Si super clericatu rei seu malefactoris per iudicem laicum capti, et dicentis se esse clericum, oriatur quæstio, an, et qualiter cognitio hujus causæ spectet ad iudicem ecclesiasticum, 250. Reo invito, non debet quis intrare domum ejus causa citandi. Vide supra *Citatio*. Reus conventus non cogitur reconvenire actorem: si tamen vult, tenetur eum reconvenire coram eodem iudice, 270. Vide supra *Reconventio*. Reus, an actore plus petente possit simpliciter negare totam petitionem, 333. Reus contumaciter absens, quomodo sit citandus, 427. Contra reum contumaciter absentem non potest procedi, lite necdum contestata; et cur, 429. Bene tamen contra actorem contumaciter absentem, 428. Major est contumacia actoris quam rei, 429. Magis præsumitur contra actorem, quam contra reum contumaciter absentem, 430. Rei in jure appellantur *Fugientes*; et cur, *ib.* Cur non frustra ad instantiam rei fiat processus super causa principali, actore contumaciter absente, sicque nihil probante, *ib.* Actore non probante reus absolvitur, quomodo intelligendum, *ib.* Reo contra actorem contumaciter absentem, competunt quatuor juris remedia, et quæ, *ib.* In arbitrio rei est unum ex dictis remediis contra actorem contumacem eligere, 432. Reus in prima citatione contumax secundo et tertio citandus est, 433. Reus qui tantum fuit contumax in prima citatione, non item in secunda, vel tertia, an debeat condemnari actor in expensis, 434. Affirmativa sententia est vera, *ib.* An si reus ad primam citationem dixerit, se nolle comparere, is denuo sit citandus, *ib.* Affirmatur, si extra iudicium ita responderit: secus, si in iudicio, *ib.* et 435. Quid agendum cum reo extra iudicium res-

pondente, se nolle comparere, 435. Præsertim, si in termino citationis non comparuerit, *ib.* Et quid, si in iudicio ita responderit, *ib.* Iudex antequam procedat ad infligendas reo absenti penas, debet eum declarare contumacem, *ib.* Attendendo prius, an non habeat justam causam absentiae, et aliquam expectando, 436. Si reus citatus veniat intra terminum prorogatum citationis, vel postea quid prosit, *ib.*

Reus contumax potest mulctari a iudice, II, 438. Etiam altera parte non petente, *ib.* Hæc multa est arbitraria, *ib.* Et habet locum duntaxat in vere contumace, *ib.* Et an tunc reus debeat de novo citari, *ib.* Reus contumax potest realiter citari, *ib.* Ac excommunicari, *ib.* Reus contumax habetur pro præsentis in sui præjudicium, 439. Hinc potest iudex contra eum procedere per missionem in possessione bonorum ejus, etc., *ib.* Et si lis jam erat contestata, procedere usque ad sententiam diffinitivam, etc., *ib.* Ratione contumaciæ rei, an, et quando detur actori vera possessio rei petitiæ, *ib.* Reus contumax perdit beneficium appellandi, *ib.* Intelligendo istud de reo contumace in non veniendo: secus, in non exhibendo, et cur, *ib.* Item de reo vere contumace, et non tantum fide, 440. Alia rei contumaciæ poena est litis damnum et quomodo, *ib.* Poena rei contumaci in non respondendo, vel obscure respondendo, quæ, *ib.* Alia contumaciæ poenæ, *ib.* Reus antequam ex propria confessio condemnatur ad mortem, debet constare de corpore delicti, 478. In criminalibus ad excludendam appellationem plures requirunt, quod reus simul et confessus, et convictus sit, *ib.* Ponitur verior sententia aliorum, 479. Reus quibus modis censeatur esse convictus, 478. Reus de se confessus, an possit interrogari de sociis criminis, 484. Reus de se confessus potest interrogari de sociis in delictis occultis, et difficilis probationis, 485. Ad quid valeat confessio, seu nominatio socii criminis, per reum de se confessum facta, *ib.* Confessio rei per torturam extorta, an probet, 492. Vide supra *Confessio per torturam*. Reus tortus, qualiter censeatur persistere in confessione, 494. Vide infra *Tortura*. Confessio criminis, emanata sub spe impunitatis, an sufficiat ad condemnandum reum, *ib.*

Reus, an iudici non servato juris ordine interroganti, teneatur fateri veritatem, 495. Potest reus tunc iudicis interrogationem artificio eludere, non autem mentiri, 496. Ut reus censeatur interrogari servato juris ordine, quid requiratur, *ib.* Reum nequit iudex interrogare de occultis criminibus, si nulla præcessit infamia, etc., *ib.* Reus dubitans, an iudice interrogetur, utrum teneatur confiteri veritatem, *ib.* An et sub qua obligatione iudici legitime interroganti reus teneatur fateri veritatem, 497. Reo iudice interrogando solet ante imponi iuramentum de veritate dicenda, *ib.* Et quid in causis criminalibus gravioribus, vel capitalibus iudice interrogatus,

sub gravi obligatione teneatur fateri veritatem, 498. Reus iudice interrogatus peccat mortaliter si non fateatur veritatem, 497, 498. Nec durante sua prava intentione hanc negandi potest sacramentaliter absolvi, *ib.* Istud non debet videri nimis durum; et quando intelligendum, *ib.* An reus qui negavit, teneatur se offerre iudici ad fatendam veritatem, 499. Reus ex præsumptione falsa a iudice interrogatus, an teneatur confiteri propositionem veram, ubi ista confessio condemnandus est in foro externo de crimine, aut debito, ad quod revera in foro conscientiae non tenetur, *ib.* Status quæstionis declaratur exemplis, *ib.* Quantum attinet ad forum conscientiae, probabilis est sententia negativa, *ib.* Eaque pluribus probatur, 500. In foro tamen externo est procedendum juxta exigentiam præsumptionis, *ib.* Solvuntur objectiones, *ib.* Reus non habet in sua potestate, quando conveniatur, 534. Si præsumptio juris stet pro actore, tunc onus probandi transfertur in reum, *ib.* Item contingit in nonnullis aliis casibus, et quibus, 533. Quid juris si reus sponte in se suscipiat onus probandi, *ib.* Si plene probatur reum deliquisse, non auditur reus volens probare, se non deliquisse, mediante purgatione canonica, *ib.* Secus, si indirecte per testes id probare velit, 536. Reus suscipiens in se onus probandi, est audiendus, *ib.* Quid commodi reportare possit reus suscipiens in se onus probandi, *ib.* Etiam si reus se astrinxisset ad probandum, et deficeret in probatione, non debet condemnari, si nec actor probaverit, *ib.* Dummodo reus ad id se non obligarit sub amissione causæ, *ib.* Ad rei defensionem, seu probandam ejus innocentiam, admittuntur testes criminosi, 558. Item domestici, consanguinei, 569. Ad probandam rei innocentiam sufficit præsumptiva, et dubia probatio, si actor plene non probet, 523.

Reus instrumenta sua debet edere actori, quando ipsis est usus in iudicio, et qualiter, III, 119. Secus, si ipsis in iudicio non est usus, 120. Quamvis teneatur respondere ad positiones actoris et quæ disparitas, *ib.* Actor tenetur edere reo instrumenta ad fundandam hujus exceptionem, et cur, *ib.* Reus excipiendo fit actor: et quomodo, *ib.* Instrumenta communia tenetur reus edere actori petenti, etc., 121. Regula illa, *Reus non tenetur actori sua propria instrumenta edere*, plures patitur limitationes, et quas, *ib.* Reus tenetur edere sua instrumenta fisco agenti contra illum, *ib.* Privilegium istud extenditur ad ecclesias, allaque loca pia; item ad causam matrimonialem, etc., 122. Quando actor habet intentionem suam in jure fundatam, tenetur reus conventus edere privilegium in oppositum, *ib.* Reus ob solas vehementes præsumptiones in causis criminalibus non est condemnandus, sed torquendus, etc., 149. An tali reo poena extraordinaria possit injungi, *ib.* Dicere, quod quis majore, vel minore poena sit afficiendus, eo quod